

De Grieken kunnen hun referendum krijgen



Column
Wim Boonstra

De euforie na de beslissende eurotop eind oktober heeft twee dagen geduurd. Dat is mooi twee keer zo lang als die na de ook al beslissende eurotop van juli. Ik bespeur een opwaartse lijn en dat is goed nieuws. U ziet, ik ben een rasoptimist.

Ditmaal besloot de Griekse premier George Papandreou maar eens om het feest, dat toch al aan het aflopen was, grondig te bederven. Met zijn opmerking dat hij de uitkomst van de meest recente eurotop in een referen-

dum aan de Griekse bevolking wil voorleggen wist hij de financiële markten weer diep in het rood te krijgen. Ook de reacties vanuit de politiek waren unaniem woedend. Voor zover de man nog politiek kapitaal had, heeft hij dat in Europa grondig verspeeld.

Toch zit er ook een goede kant aan de uitspraak van Papandreou. Hij heeft ons er op een domme en hardhandige manier op gewezen dat met de Griekse regering geen zaken valt te doen.

Het draagvlak voor zijn beleid onder de Griekse bevolking is uiterst gering. Het referendum dat hij op zo'n knullige manier als een konijn uit de hoge hoed heeft getoverd, was er vroeger of later toch gekomen. Bij de volgende

Zeggen de Grieken in meerderheid ja tegen de EU, dan moeten ze ophouden met staken en echt doorpakken

verkiezingen wel te verstaan.

De kans dat wij nog tijden moeten doormodderen met de Grieken is levensgroot. Dat wordt een periode waarin wij nog meer geld moeten pompen in Griekenland en de bijkomende schade aan de euro hebben te slikken, om over een paar jaar alsnog te worden geconfronteerd met een afwijzing door de Griekse bevolking als die massaal op een lokale populistische partij gaat stemmen. In een enige tijd geleden door onder meer de Oeso uitgevoerd onderzoek blijkt dat het land op iedere indicator van economische kracht een vette onvoldoende scoort.

Terwijl Ierland met wat hulp van Europa goeddeels op eigen kracht uit de huidige crisis lijkt te komen, is de kans op een soortgelijke ontwikkeling voor Griekenland zo goed als nul. Het land zal nog vele, vele jaren Europese steun nodig hebben voordat orde op zaken is gesteld. Met altijd het zwaard van Damocles, ook al een Griekse vinding, boven

de markt dat de Grieken er in de komende jaren toch een keer de brui aan zullen geven. Dus wat mij betreft: kom maar op met dat referendum. Hoe eerder, hoe beter. Laat de Griekse bevolking maar kleur bekennen. Maar dan wel met de juiste vragen. Dan moet het niet gaan om de details van de top van eind oktober, maar om het lidmaatschap van de EU.

Zeggen de Grieken in meerderheid ja tegen dat lidmaatschap, dan moeten ze ophouden met staken en echt doorpakken. In dat geval moet ook de oppositie het lef hebben zich vooraf aan de uitkomsten van de top te committeren.

Zeggen de Grieken nee, dan is het einde oefening. Dan nemen

Zeggen de Grieken nee, dan is het einde oefening en moet het land behandeld worden als een paria

ze afscheid van de euro, waarbij dan wel vooraf duidelijk moet zijn dat dit geen ordelijk afscheid zal zijn. Dat zal met de nodige bijkomende schade voor Europa gepaard gaan.

Europa zal dan ook genadeloos met deze onbetrouwbare lidstaat moeten afrekenen. Dus geen euro, dan ook geen structuurfondsen, geen interne markt, geen Schengen, niets van dat alles. Uiteraard geen preferente handelsvoorwaarden en al helemaal geen steun. Het land moet worden behandeld als een paria, waarmee het direct voor iedere andere lidstaat duidelijk is dat dergelijk gedrag voor Europa onaanvaardbaar is.

Het tweede scenario is natuurlijk een drama voor de Griekse bevolking. Daarom mogen ze zelf kiezen wat ze willen. Kom maar op met dat referendum, hoe eerder hoe beter. Want het komt er uiteindelijk toch.

Wim Boonstra is chief economist bij Rabobank.